

SAYI : 2019/5104-S.7627
BAŞVURU NO : 2019/2964
KARAR TARİHİ : 04/07/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuramın, 7143 sayılı Af Kanunu ile 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 78 inci madde çerçevesinde yaptığı yatay geçiş başvurusunun reddedilmesine itirazı hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 08/02/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 08/02/2019 tarihinde elden yapılan başvuruda, özetle; 18/05/2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7143 sayılı Kanun'un (Af Kanunu'nun) 15. maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na eklenen Geçici 78. maddede yer alan *"bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler."* hükmünden yararlanarak Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ... Mühendisliği Bölümüne kaydını yaptırdığını; akabinde yine söz konusu maddede yer alan *"Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler."* hükmü ve ayrıca Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin "Merkezi yerleştirme puanıyla yatay geçiş" başlıklı Ek 1 inci maddesinde yer alan *"Öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanı, geçmek istediği diploma programının taban puanına eşit veya yüksek olması durumunda, öğrenci, hazırlık sınıfı da dahil olmak üzere yatay geçiş için başvuru yapabilir. Programa yatay geçişe ilişkin başvuru takvimi, öğrenci kontenjanına ilişkin esaslar ile yatay geçişlere ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından tespit edilir. Belirlenen usul ve esaslar uyarınca öğrencilerin başvuruları yükseköğretim kurumlarının ilgili kurulları tarafından değerlendirilerek yatay geçişleri kabul edilir. Başvurunun kontenjandan*

fazla olduğu durumlarda ÖSYS puanı en yüksek adaydan başlayıp sıralanarak kontenjan kadar adayın yatay geçişi kabul edilir.” hükmüne dayanarak İstanbul’da bulunan İstanbul Teknik Üniversitesinin Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı, Maden Fakültesi Petrol Mühendisliği ile İnşaat Fakültesinin şu anki adı Geomatik Mühendisliği daha önceki adı Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği bölümlerine yatay geçiş başvurularında bulunduğunu ve ret cevabı aldığını ifade etmekte ve Kurumumuza başvurusuyla yükseköğretim kurumlarının takdir hakkının hukuka uygun olarak kullanılmadığının incelenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 05/03/2019 tarihli ve ... sayılı yazısıyla Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile Boğaziçi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesinden bilgi-belge talebinde bulunulmuştur.

3) YÖK Başkanlığının 05/04/2019 tarihli ve ... sayılı cevabi yazısında; “18.05.2018 tarih 30425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun’un 15 nci maddesi ile 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Madde 78 eklenmiş ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusundaki 31/05/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında incelenmiş ve söz konusu Kanun'un ilgili maddelerinin uygulanmasına ilişkin olarak üniversitelerince tespit edilen terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişiği kesilenler hariç, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 78 inci maddesinden yararlanarak "ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işinin veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler" hükmünün uygulanmasında;

a. Öğrencinin geçmek istediği programın üniversiteye giriş yılı itibarıyla öğrenci almaması ve daha sonra öğrenci almaya başlaması veya puan türünde değişiklik olması durumunda söz konusu programlar için 2017 yılı ÖSYS taban puanlarına göre işlem yapılmasına, 2017 yılında programın öğrenci almaması durumunda programın öğrenci aldığı son yıldaki ÖSYS taban puanına göre işlem yapılmasına, Dikey geçiş ile yerleşen öğrencilerin ise ilgili yıldaki DGS puanının dikkate alınarak söz konusu işlemlerin yürütülmesine,

b. Yatay geçiş kontenjanlarının ve geçiş işlemlerinin üniversite senatosu tarafından belirlenmesine,

c. Yükseköğretim kurumlarında yer alan örgün programlara söz konusu yatay geçiş işleminin yalnızca 2018-2019 eğitim öğretim yılında yapılmasına, bu tarihten sonra Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılmasına,

d. Bu durumdaki adayların Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlararası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek Madde 1'ine ilişkin usul ve esaslarda yer alan şartları taşımaları halinde bu madde kapsamında başvuru yapabilmelerine karar verilmiştir.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

İlgi yazınızda belirtilen sorulara ilişkin olarak,

Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlararası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek Madde 1 Uygulama Usul ve Esaslarının bir örneği ekte gönderilmektedir.

Söz konusu esaslar uyarınca,'ın Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ... Mühendisliği Programına 1982 ÖSYS ile kayıt yaptırdığı dikkate alınarak, ilgilinin yatay geçiş yapmak istediği diploma programının da 1982 ÖSYS ile merkezi yerleştirme ile öğrenci alması ve taban puanının oluşması gerekmektedir.

Yükseköğretim kurumlarımız bünyesindeki mühendislik programlarından mezun olanlar "İlgili dalın mühendisi" unvanını kullanabilmekte olup, ... mühendisliği programının başka bir programla eşdeğerliği bulunmamaktadır.";

4) İstanbul Teknik Üniversitesinin Hukuk Müşavirliğinin 12/04/2019 tarihli ve ... sayılı yazısı ve eklerinde; "İlgi yazıda üniversitemizden bilgi, belge ve görüş talep edilen hususlara ilişkin açıklamalarımız aşağıda belirtilmiştir:

1- 7143 sayılı yasa kapsamında Üniversitemize yatay geçiş yapmak üzere 08.10.2018 tarihinde başvuran'a, 5/10/2018 tarihinde verilen yanıt ektedir.

2- Yanıtı esas teşkil eden Üniversite Senatosu'nun 19.072018 tarihli 680 sayılı toplantısında almış olduğu karar "7143 sayılı Af Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esaslar" ektedir.

3- Söz konusu Af kanunu kapsamında kayıt yaptıırıp yatay geçiş başvurusu talebi olan diğer yükseköğretim kurumu Öğrencilerine yatay geçiş kontenjanı ayrılmamıştır. Kaldı ki bu yönde herhangi bir mevzuat hükmü bulunmadığı gibi söz konusu Af Kanununun uygulanmasına ilişkin olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca düzenlenerek tüm yükseköğretim kurumlarına tebliğ edilen esaslarda bu doğrultuda herhangi karar alınmadığı gibi herhangi bir uygulama süreci de belirlenmemiştir.

4- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 7143 sayılı Af Kanununun Uygulanmasına İlişkin Uygulama Esasları'nın 20. maddesindeki 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 78 inci maddesinden yararlanarak "ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıırıp işinin veya İkametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde İkamet ettikleri İldeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler" hükmü gereğince, eşdeğer diploma programlarına Senatonun da uygun görmesi halinde yatay geçiş İçin başvurulabileceği belirtilmiş olup, başvuranın bu kapsamda yatay geçiş yapmayı talep ettiği Üniversitemiz fakültelerine bağlı bölüm ve programlar arasında kendisinin kayıtlı olduğu programa eşdeğer program bulunmamaktadır.

5- Başvuranın dilekçesinde yatay geçiş yapmak üzere yazdığı programlar, %100 İngilizce öğretim yapmakta olan ve 2010 eğitim-öğretim yılından itibaren öğretime başlamış olan programlardır. 1982 yılında herhangi bir puanlan oluşmamıştır. Başvuranın sınava girdiği 1982 yılında Öğretim dili Türkçe olan, dilekçesinde yatay geçiş yapmak istediğini belirttiği programlardan Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı programı o yıllarda öğretime başlamamıştır. Maden Fakültesi Petrol Mühendisliği programının en küçük MF puanı 467.086,

İnşaat Fakültesindeki şu anki adı Geomatik Mühendisliği o zamanki yıllarda Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği programının ise 1982 yılındaki en küçük puanı 379,551'dir.

6- Başvuran Ağustos 2018 yılında "Yükseköğretim Kurumlarında Ön lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik'in merkezi puanla yatay geçişe ilişkin EK MADDE-1'i uyarınca üniversiteye girdiği yıldaki merkezi puanıyla geçiş yapmak üzere üniversitemize başvurmasında herhangi bir engel bulunmamakla birlikte başvuranın bu hakkını da Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ... programına geçerek kullandığı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na ait YÖKSİS veri tabanından anlaşılmıştır."

Şeklinde cevaplar verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 29/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

6) 06/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun;

6.1) "Yükseköğretim Kurulunun görevleri" başlıklı 7 inci maddesinin (e) bendinde; "Yükseköğretim kurumlarında eğitim - öğretim programlarının asgari ders saatlerini ve sürelerini, öğrencilerin yatay ve dikey geçişleriyle ve yüksekokul mezunlarının bir üst düzeyde öğrenim yapmalarına ilişkin esasları Üniversitelerarası Kurulun da görüşlerini alarak tespit etmek," Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

6.2. "Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar" başlıklı 44 üncü maddesinin (c) fıkrasında; "... Yatay geçiş ve çift ana dal eğitiminin usul ve esasları ile azami öğrenim süreleri, lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

6.3. Geçici 78 inci maddesinde; "Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler... Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki **esdeğer diploma programlarına** yatay geçiş yapabilirler."

7) 24/04/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin “Merkezi yerleştirme puanıyla yatay geçiş” başlıklı Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanı, geçmek istediği diploma programının taban puanına eşit veya yüksek olması durumunda, öğrenci, hazırlık sınıfı da dahil olmak üzere yatay geçiş için başvuru yapabilir. Programa yatay geçişe ilişkin başvuru takvimi, öğrenci kontenjanına ilişkin esaslar ile yatay geçişlere ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Yürütme Kurulu tarafından tespit edilir. Belirlenen usul ve esaslar uyarınca öğrencilerin başvuruları yükseköğretim kurumlarının ilgili kurulları tarafından değerlendirilerek yatay geçişleri kabul edilir. Başvurunun kontenjandan fazla olduğu durumlarda ÖSYS puanı en yüksek adaydan başlayıp sıralanarak kontenjan kadar adayın yatay geçişi kabul edilir.”

8) Güz ve Bahar Dönemi Ek Madde 1 Uygulama İlkelerinin (<https://www.yok.gov.tr/ogrenci/guz-ve-bahar-donemi-ek-madde-1-uygulama-ilkeleri>);

8.1) 2 nci maddesinde; “Öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanlarının başka bir diploma programının girdiği yıldaki taban puanına eşit veya yüksek olması gerektiğine, (Örneğin, İşletme (puan türü TM1) programında kayıtlı bir öğrencinin merkezi yerleştirme puanları arasında MF4 puanı varsa ve bu öğrencinin MF4 puanının geçmek istediği İnşaat Mühendisliği programının taban puanına eşit veya yüksek olması durumunda uygulama esasları çerçevesinde yatay geçiş yapabilecektir.)”

8.2) 5 inci maddesinde; “**Öğrencilerin Ek Madde -1 uyarınca sadece bir defa yatay geçiş yapabilmesine**, (İlgili başvuru döneminden önce Ek Madde-1 uyarınca yatay geçiş yapan öğrencilerin tekrar yatay geçiş yapamayacağına) ancak, söz konusu madde uyarınca yatay geçiş yapan öğrencilerin ÖSYS merkezi yerleştirme sonucu kayıt hakkı kazandıkları yükseköğretim kurumuna daha sonraki başvuru tarihlerinde geri dönebilmelerine,”

8.3) 17 nci maddesinde; “**Öğrencinin geçmek istediği diploma programına, öğrencinin halen öğrenim görmekte olduğu diploma programına kayıt yaptırdığı yılda öğrenci kabul edilmemişse geçilmek istenen diploma programının merkezi yerleştirme taban puanı oluşmadığından geçiş yapılamayacağına**”;

9) 31/05/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında karar verilen Geçici 78 inci Maddenin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların 20 inci maddesinde (https://www.yok.gov.tr/Documents/Ogrenci/7143_Sayili_Kanunun_Uygulama_ilkeleri.pdf); “2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 78 inci maddesinden yararlanarak ‘ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işinin veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki **eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler**’ hükmünün uygulanmasında;

a. Öğrencinin geçmek istediği programın üniversiteye giriş yılı itibarıyla öğrenci almaması ve daha sonra öğrenci almaya başlaması veya puan türünde değişiklik olması durumunda söz konusu programlar için 2017 yılı ÖSYS taban puanlarına göre işlem yapılmasına, 2017 yılında programın öğrenci almaması durumunda programın öğrenci aldığı son yıldaki ÖSYS taban puanına göre işlem yapılmasına, dikey geçiş ile yerleşen öğrencilerin ise ilgili yıldaki DGS puanının dikkate alınarak söz konusu işlemlerin yürütülmesine,

b. Yatay geçiş kontenjanlarının ve geçiş işlemlerinin üniversite senatosu tarafından belirlenmesine,

c. Yükseköğretim kurumlarında yer alan örgün programlara söz konusu yatay geçiş işleminin yalnızca 2018-2019 eğitim öğretim yılında yapılmasına, bu tarihten sonra Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılmasına,

d. Bu durumdaki adayların Yükseköğretim kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlararası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin **Ek Madde 1'ine ilişkin usul ve esaslarda yer alan şartları taşımaları halinde bu madde kapsamında başvuru yapabilmelerine**, ... karar verilmiştir.”

10) 19/07/2019 tarihli ve 680 toplantı sayılı 7143 Sayılı Af Kanununun Uygulanmasına İlişkin İstanbul Teknik Üniversitesi Senato Esaslarının 8 inci maddesinde; “2547 Sayılı Kanunun Geçici 78. maddesinden yararlanarak Üniversitemiz lisans ve lisansüstü programlarına kayıt yaptıran öğrencilerden işinin veya ikametgâhının başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler üniversiteye giriş yılı itibarı ile geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlaması ve ikamet ettiği ildeki üniversitenin senatosunun da uygun görmesi halinde ikamet ettiği ildeki üniversitenin eş değer programına yatay geçiş yapabilirler. Ancak, Üniversitemize anılan kanundan yararlanmak üzere bu yönde yapılacak yatay geçiş başvuruları kabul edilmeyecektir.”

Şeklinde düzenlemeler olduğu görülmüştür.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

11) Başvuranların iddiaları, idarelerin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; ilgili idarenin işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edildiğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12) Kurumumuza 08/02/2019 tarihinde yapılan başvuruda; 18/05/2018 tarihli Af Kanunu'nun 15. maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na eklenen Geçici 78. madde hükmünden yararlanarak daha önce ayrıldığı Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ... Mühendisliği Bölümüne kaydını yaptıran başvuranın yine söz konusu maddede yer alan *“ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler.”* hükmü ve ayrıca Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin “Merkezi yerleştirme puanıyla yatay geçiş” başlıklı Ek 1 inci maddesi çerçevesinde İstanbul Teknik Üniversitesinin Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı, Maden Fakültesi Petrol Mühendisliği ile İnşaat Fakültesinin şu anki adı Geomatik Mühendisliği

daha önceki adı Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği bölümlerine yatay geçiş başvurusunda bulunduğu ve Üniversitenin ret cevabı karşısında takdir hakkının hukuka uygun olarak kullanılmadığının incelenmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

13) Somut olaya bakıldığında;

13.1) Başvuranın 1982 yılı Üniversitelerarası Seçme Sınavı (ÜSS) ile Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ... Mühendisliği Bölümünü kazandığı, 31/08/1982 tarihinde kayıt yaptırdığı, sonrasında bu bölüme devam etmediği ve Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ... Bölümünden 24/06/1988 tarihinde mezun olduğu, 18/05/2018 tarihli Af Kanunu'nun 15. maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na eklenen Geçici 78. madde hükmünden yararlanarak Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ... Mühendisliği Bölümüne 27/09/2018 tarihinde kabulünün, 28/09/2018 tarihinde de İngilizce Hazırlık Bölümüne kaydının yapıldığı, akabinde İTÜ Rektörlüğüne verdiği 08/10/2018 tarihli dilekçesi ile yukarıda yer verilen bölümlere yatay geçiş talebinde bulunduğu, yine İTÜ ile birlikte İstanbul'daki diğer üniversitelere de yatay geçiş başvuruları yaptığı, her birinden ret cevabı aldığı, diğer yandan İTÜ Rektörlüğünün YÖKSİS'te yaptığı sorgulama neticesinde başvuranın Ek 1 inci madde kapsamında 18/10/2018 tarihinde Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ... Fakültesine kayıt yaptırdığı tespit edilmiştir.

13.2) Diğer yandan İTÜ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının (http://www.sis.itu.edu.tr/duyuru_ekler/cap_yandal_yatay201910/merkeziyerlestirmepuani/) internet sayfasında yer alan duyurusuyla 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Merkezi Yerleştirme Puanıyla Yatay Geçiş (Ek Madde 1) Başvurularına çıkıldığı, başvuru tarihleri olarak 01-15 Ağustos 2018 tarihlerinin belirlendiği ve başvuru sonuçları ve kesin kayıt için gerekli belgelerin 4 Eylül 2018 tarihinde ilan edileceğinin ve 5-6 Eylül 2018 tarihlerinde kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerin kayıt işleminin yapılacağı ve kesin kayıt yapan öğrencilerin ders intibak raporlarının 17 Eylül 2018 tarihinde ilan edileceğinin duyurulduğu tespit edilmiştir.

14) Konuyla ilgili mevzuata bakıldığında;

14.1) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda; öğrencilerin yatay geçişlerine ilişkin esasların tespitinin Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında olduğu ve yatay geçişin usul ve esaslarının da çıkarılacak bir yönetmelikle belirleneceği, diğer yandan adı geçen Kanuna Af Kanunu ile eklenen geçici bir madde ile çeşitli nedenlerle yükseköğretim kurumlarından ilişkisi kesilenlerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilecekleri ve ayrıca kayıt yaptırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenlerin, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

14.2) Bu hükümler çerçevesinde söz konusu Geçici Maddenin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından belirlendiği, öncelikle geçmek istenilen üniversitenin taban puanının sağlanması ve ilgili üniversite senatosunun da uygun bulması halinde eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapılabileceği; diğer yandan öğrencinin geçmek istediği programın üniversiteye giriş yılı itibarıyla öğrenci almaması ve daha sonra

öğrenci almaya başlaması veya puan türünde değişiklik olması durumunda söz konusu programlar için 2017 yılı ÖSYS taban puanlarına göre işlem yapılması, yatay geçiş kontenjanlarının ve geçiş işlemlerinin üniversite senatosu tarafından belirlenmesi, son olarak da söz konusu yatay geçiş işleminin yalnızca 2018-2019 eğitim öğretim yılında yapılması, bu tarihten sonra Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılması, bu durumdaki adayların adı geçen Yönetmeliğin Ek Madde 1'ine ilişkin usul ve esaslarda yer alan şartları taşımaları halinde bu madde kapsamında başvuru yapabilmeleri hususları düzenlenmiştir.

14.3) Söz konusu Ek 1 inci madde ve bu maddenin Uygulama Esaslarına bakıldığında, öğrencinin başka bir programa yatay geçiş başvurusu yapabilmesi için öğrencinin kayıt olduğu yıldaki merkezi yerleştirme puanının, geçmek istediği diploma programının taban puanına eşit veya yüksek olması gerektiği ve bu madde uyarınca sadece bir defa yatay geçiş yapılabileceği belirlenmiştir.

15) Başvuranın talebinin konuyla ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirilmesinde; başvuranın Af Kanunu ile Yükseköğretim Kanununa eklenen geçici madde kapsamında, ilişkisinin kesildiği Hacettepe Üniversitesi ... Mühendisliği Bölümüne kaydını yaptırdıktan sonra yine aynı madde kapsamında ancak ve ancak geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlaması ve üniversite senatosunun uygun bulması halinde **eşdeğer programlara yatay geçiş yapabileceği** açık olup başvuranın geçmek istediği Endüstri Ürünleri Tasarımı, Petrol Mühendisliği ve şu anki adı Geomatik Mühendisliği daha önceki adı Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği bölümlerinin, yukarıda 3 nolu paragrafta yer verilen YÖK'ün cevabi yazısında görüleceği üzere başvuranın kayıtlı olduğu ... Mühendisliğinin eşdeğer bölümü olmadığı, böylelikle **yatay geçiş için gerekli ilk ve temel koşulun sağlanmadığı;** diğer yandan üniversite senatosu tarafından söz konusu talebin uygun bulunmasının gerektiği, başvuranın talebinin üniversite senatosunun 19/07/2018 tarihinde kabul ettiği esaslar çerçevesinde uygun bulunmadığı, başvuranın kayıtlı olduğu program dışında başka bir programa yatay geçiş yapabilmesinin 2018-2019 eğitim-öğretim yılından sonra Ek madde 1 kapsamında mümkün olabileceği, zaten yukarıda 12.2 nolu paragrafta yer verildiği üzere İTÜ 2018 yılı Ek madde 1 başvurularının 1-15 Ağustos tarihleri arasında alındığı ve tüm sürecin 17 Eylül 2018 tarihi itibarıyla tamamlandığı, bu tarihte başvuranın Af Kanunu'nundan yararlanarak henüz kaydını yaptırmadığı, diğer yandan Ek madde 1'den yararlanabilmesi halinde de birinci koşul olarak başvuranın ilk kayıt olduğu yıldaki (yani 1982 yılındaki) merkezi yerleştirme puanının geçiş yapmak istediği üniversitenin ilgili bölümünün taban puanına eşit veya yüksek olması gerektiği, başvuranın geçmek istediği diploma programına başvuranın kayıt yaptırdığı yılda, yani 1982 yılında öğrenci kabul edilmemişse geçilmek istenen diploma programının merkezi yerleştirme taban puanı oluşmadığından geçiş yapılamayacağı; kaldı ki **Ek madde 1 uyarınca sadece bir defa yatay geçiş yapabileceği** ve başvuranın da hâlihazırda Ek madde 1'den yararlanarak 18/10/2018 tarihinde Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ... Fakültesine kayıt yaptırdığı tespit edilmiştir.

16) Başvuranın iddiaları, ilgili idarelerin cevapları ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde; başvuranın talebinin yerinde olmadığı, Senato'nun talep edilen yatay geçiş hususunda takdir yetkisi olduğu ve yetkinin keyfi kullanıldığına dair somut bir durum olmadığı gibi daha temelde mevcut mevzuatta belirlenen hüküm ve esaslarda yer alan koşulların başvuran tarafından sağlanmadığı tespiti karşısında İTÜ Rektörlüğünün 15/10/2018 tarihli ret işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

17) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurana verilen gerekçeli cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceğinin gösterilmediği, böylelikle “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uyulmadığı, idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

18) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre, Kamu Denetçiliği Kurumuna dava açma süresi içinde yapılan başvuru işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, anılan Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ edildiği tarihten itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup İstanbul İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

BAŞVURUNUN REDDİNE;

Kararın başvurana ile YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA ve İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi